

कृषी उन्नती योजनेअंतर्गत राष्ट्रीय तेलबिया व तेलताड अभियान राज्यात सन २०१५ - १६ मध्ये राबविण्यासाठी केंद्र हिश्याच्या दुसऱ्या हप्त्यापोटी प्राप्त झालेला उर्वरित निधी वितरित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: रागते-१२१५/ प्र.क्र.१२५/४अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२

तारीख: ३० मार्च, २०१६

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक: रागते-१२१४/प्र.क्र.३१/४अ, दि.०४ एप्रिल, २०१४ व १३ जुलै, २०१५ चे शुध्दीपत्रक
- २) केंद्र शासनाने अभियाना संदर्भात <http://agricoop.nic.in/dacdiviion/NMOOP2014.pdf> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना
- ३) शासन निर्णय क्रमांक: रागते-१२१५/प्र.क्र. १२५/४अ, दि. १९ ऑगस्ट, २०१५
- ४) शासन निर्णय क्रमांक: रागते-१२१५/प्र.क्र.१२५/४अ, दि.०५ जून, २०१५ व ०४ फेब्रुवारी, २०१६
- ५) कृषी सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. 14-1/2015-CA. II, दि. ०६/११/२०१५
- ६) कृषी सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. 6-13/2015-AAP (Coord)/(OS), दि. ०८/१/२०१६
- ७) कृषी सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. 14-1/2015-CA -II, दि. २३/१२/२०१५ (तीन पत्रे)
- ८) कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र. कृ.आ./वि.प्र.२/NMOOP १५-१६/वि.मा. प्रस्ताव/१/१६, दि. १२ जानेवारी, २०१६
- ९) शासन निर्णय क्रमांक: रागते-१२१५/प्र.क्र.१२५/४अ, दि. ११ फेब्रुवारी, २०१६
- १०) शासन निर्णय क्रमांक: पूनर्वि-२०१६/(प्र.क्र.३३/१६)/२-अ, दि. २९ मार्च, २०१६

प्रस्तावना

केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय गळीत धान्य उत्पादन कार्यक्रम, राष्ट्रीय कडधान्य विकास कार्यक्रम व गतीमान मका विकास कार्यक्रम राज्यात सन २०१३-१४ पर्यंत राबविण्यात येत होता. केंद्र शासनाने बाराव्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये सर्व केंद्र पुरस्कृत योजनांची पुनरचना केली आहे. त्यानुसार सन २०१४-१५ पासून केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक गळीतधान्य, कडधान्य, तेलताड व मका विकास (ISOPOM) कार्यक्रमाऐवजी राष्ट्रीय तेलबिया व तेलताड (National Mission on Oilseed and Oil Palm (NMOOP)) या अभियानाची सुरवात केली आहे. सदर अभियानाअंतर्गत लघुअभियान- १ (तेलबिया), लघुअभियान-२ (तेलताड) व

लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) या तीन लघुअभियानांचा समावेश आहे. या अभियानाच्या निधीत, सन २०१४-१५ पर्यंत केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाण ७५:२५ असे होते. सन २०१५-१६ पासून केंद्र शासनाने केंद्र व राज्य हिश्याचे प्रमाणात ५०:५० अशी सुधारणा केली होती. केंद्र शासनाने दि.०६ नोव्हेंबर, २०१५ च्या पत्रान्वये यामध्ये ६०:४० असा बदल कळविलेला आहे. सदर सुधारित केंद्र व राज्य हिश्यानुसार दि. ०८ जानेवारी, २०१६ च्या पत्रान्वये ₹ ३५८०.८८ लक्ष निधीच्या सुधारित कार्यक्रमास मंजूरी दिली आहे. यामध्ये केंद्र शासनाचा हिस्सा ₹ १९९९.२० लक्ष व राज्य हिस्सा ₹ १५८१.६८ लक्ष निधी असणार आहे. केंद्र शासनाने मंजूरी दिलेल्या सुधारित कार्यक्रमास दि. ०४ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाने, सदर अभियानांतर्गत संदर्भाधीन अ.क्र. ७ येथील तीन पत्रांन्वये केंद्र हिश्याच्या दुसऱ्या हप्त्यापोटी प्रवर्गनिहाय व लघुअभियाननिहाय ₹ ७६५.४५ लक्ष निधी वितरित केला आहे. यामध्ये लघुअभियान-१ (तेलबिया) साठी ₹ ७६०.१९ लक्ष व लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) साठी ₹ ५.२६ लक्ष निधीचा कार्यक्रम होता. सदर निधीपैकी लघुअभियान-१ (तेलबिया) साठी ₹ ७६०.१९ लक्ष व लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) साठी मंजूर तरतूदीच्या मर्यादेत ₹ ४.६३ लक्ष, अशा एकूण ₹ ७६४.८२ लक्ष निधीच्या कार्यक्रमास दि. ११ फेब्रुवारी २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये वित्तीय मान्यता देण्यात आली होती. लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) मध्ये उर्वरित निधी वितरित करण्यासाठी संदर्भाधीन अ.क्र. १० येथील शासन निर्णयान्वये पुनर्विनियोजनाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीपैकी ₹ ०.६३ लक्ष निधी कृषी आयुक्तालयास वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. त्यासाठी शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय

१) केंद्र पुरस्कृत कृषी उन्नती योजनेअंतर्गत, राष्ट्रीय तेलबिया व तेलताड (National Mission on Oil seeds and Oil Palm) या अभियानांतर्गत, लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) राज्यात सन २०१५-१६ मध्ये राबविण्यासाठी, केंद्र शासनाने, केंद्र हिश्याच्या दुसऱ्या हप्त्यापोटी वितरित केलेल्या निधीपैकी उर्वरित ₹ ०.६३ लक्ष (अक्षरी रूपये त्रेसष्ट हजार फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास या आदेशान्वये शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२) केंद्र शासनाने दुसऱ्या हप्त्यापोटी वितरित केलेल्या निधीपैकी उर्वरित ₹ ०.६३ लक्ष निधीचे लघुअभियान निहाय व प्रवर्गनिहाय वितरण पुढीलप्रमाणे राहील.

(रूपये लक्ष मध्ये)

अ.क्र.	उपअभियानाचे नाव	सर्वसाधारण घटक	अनुसूचित जाती	अनुसूचित जमाती	एकूण
१	लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया)	०.६३	-	-	०.६३

३) सदर खर्च संदर्भाधीन अ.क्र. १० येथील शासन निर्णयान्वये खालील लेखाशिर्षांतर्गत पूर्वनिर्णयाने उपलब्ध करून दिलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३ ,

२४०१, पीक संवर्धन,

११४ , तेलबियां

(००) (१३) राष्ट्रीय तेलबिया आणि तेलताड अभियान

लघुअभियान-३ (वृक्षआधारित तेलबिया) (डिएसओ)

(केंद्र हिस्सा ७५ टक्के)

०.६३ लक्ष

(२४०१ ९४९२) (योजनाअंतर्गत), ३३- अर्थसहाय्य

४) राज्य हिश्याच्या जिल्हा नियोजन समितीच्या अखत्यारीतील तरतूदीस प्रशासकीय तसेच वित्तीय मान्यता, संबंधित जिल्हाधिकारी यांचेकडून देण्यात येतील.

५) सदर निधीचा विनियोग करताना केंद्र शासनाने अभियानाच्या निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना, दि.८ जानेवारी, २०१६ च्या पत्रान्वये मंजूर केलेला कृति आराखडा व दि. ०४ फेब्रुवारी, २०१६ च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन, सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय तेलबिया व तेलताड अभियानाचा कार्यक्रम राबविण्यात येईल, याची दक्षता घेण्यात यावी. कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर कार्यक्रमापेक्षा जास्तीचा कार्यक्रम राबविला जात नाही, याबाबत आवश्यक ती दक्षता घ्यावी.

६) सदर निधी खर्च करताना तो विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे /पक्रियेचे /वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत/ P.W.D. मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार/CAG च्या निर्देशानुसार /प्रचलित शासन निर्णय /नियम/परिपत्रक/तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अमंलबजावणी यंत्रणानी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत शासन नियम/अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल.

७) राष्ट्रीय तेलबिया व तेलताड अभियानाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्दिष्टनिहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांना निर्गमित कराव्यात.

८) सदर अभियान राज्यात सन २०१५-१६ मध्ये राबविण्याच्या दृष्टिने निधी वितरित करणेसाठी विविध स्तरावरील अधिका-यांना पुढीलप्रमाणे आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	स्तर	पदनाम
१	राज्यस्तर	सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२	विभागस्तर	विभागीय कृषी सह संचालक कार्यालयातील लेखाधिकारी
३	जिल्हास्तर	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी
४	तालुकास्तर	तालुका कृषी अधिकारी

९) केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याला ५ तारखेपर्यंत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल, व सदर अहवाल केंद्र शासनास सादर करताना त्यामध्ये महिला शेतकरी, अनुसूचित जाती शेतकरी व अनुसूचित जमाती शेतकरी यांच्यासाठी निर्धारित केलेले भौतिक/आर्थिक लक्षांक व साध्य याबाबतची माहिती वेगळ्याने सादर होईल याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.

१०) सदर शासन निर्णय वित्त विभागाची परिपत्रके अर्थसं-२०१५/प्र.क्र.८५/अर्थ-३, दि.१७ एप्रिल, २०१५ व संकीर्ण- २०१५/प्र.क्र.३४/कोषा. प्रशा. -५, दि. २४ जुलै, २०१५ मधील अटींची पूर्तता करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०३३०१७४५५११२०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उ.म.मदन)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती)
२. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
३. संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, पुणे
४. सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१

५. विभागीय आयुक्त (सर्व)
६. जिल्हाधिकारी, (सर्व)
७. सर्व सन्माननीय विधीमंडळ सदस्य
८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
९. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)
१०. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
११. कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१२. जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
१३. मुख्या लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
१४. व्यवस्थापकीय संचालक, कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, आरे, दुग्ध कॉलनी गोरेगाव (पूर्व), मुंबई-६५
१५. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, शास्त्रीनगर, अकोला.
१६. सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासकीय भवन, पाचवा मजला, मंत्रालयासमोर, मुंबई
१७. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
१८. महालेखाकार (स्थानीय निकाय लेखापरिक्षा व लेखा), प्रतिष्ठा भवन, १०१ महर्षी कर्वे मार्ग, मुंबई-४०० ०२०
१९. नियोजन विभाग (कार्यासन - १४३१ / कार्यासन - १४४४), मंत्रालय, मुंबई - ३२
२०. वित्त विभाग (व्यय-१) / अर्थसंकल्प - १३
२१. सामाजिक न्याय, क्रिडा व विशेष सहाय्य विभाग / आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२२. ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२३. सर्व सहसचिव / उपसचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (फक्त कृषी), कृषि व पदुम विभाग
२४. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
२५. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
२६. निवडनस्ती (कार्यासन-४अ, कृषी व पदुम विभाग)